

Kim Hải

VNTHUQUAN.NET, 2009.

Khói Tết



Căn lều của gia đình bà Năm ở tận bên kia đồi rác. Đã bắt đầu mùa Xuân, nhưng nơi đây, cảnh vật không hề thay đổi. Có khác chăng là những đồi rác cao hơn, chập chùng hơn và lan tỏa ngấp nghé tận chân lều của những gia đình cư trú gần đó. Tuy nhiên chẳng ai lấy thế làm phiền. Rác càng cao họ càng hy vọng kiếm được nhiều tiền hơn để mua gạo mắ, và nếu may mắn, còn có thể sắm được chút ít gì đó cúng ông bà trong ba ngày Tết.

Bà Năm tuy là chủ gia đình, nhưng thằng Bỏ con trai Bà, 11 tuổi, mới là lao động chính. Em thằng Bỏ, con Lượm 5 tuổi, sắm vai lao động phụ. Còn Bà Năm, sau cơn bệnh tật tử nhất sinh cách đây 3 năm, bà chỉ đủ sức nhen bếp lửa, nấu cho con một bữa cơm đạm bạc, loanh quanh trong nhà, ở chớ không thể nào leo lên những núi rác, nín thở

từng hơi dài để moi bới tìm trong lòng rác vài thứ mua bán được.

Không có gì phải vội vã cho buổi sáng hôm nay. Trong khi bà Năm đang nhặt mớ rau muống thì anh em thằng Bỏ ngồi chồm hổm trước cửa lều ngắm nhìn những chuyến xe tải trút rác xuống bãi. Hết chiếc này đến chiếc khác. Cứ mỗi đợt xe quay đầu ra là mỗi đống rác nổi lên. Thằng Bỏ nói với vào trong:

Má à, ba mươi bốn xe rồi.

"Ừa, năm ni ngó bộ nhiều rác hơn năm ngoái" Nhưng lăm mật thì nhiều ruồi"Con Lượm mừng rỡ khi thấy những chiếc xe rác liên tục ra vào. Nó vỗ tay nói với anh, giọng hơi ngọng:

Mình đi lượm rác đi anh Hai.

Thằng Bỏ cũng náo nức. Nó chỉ muốn nhảy bổ ra đống rác sục sạo. Nó biết, những đống rác cuối năm bao giờ cũng có nhiều thứ để lượm. Nhưng bây giờ thì chưa được. Từ khi có một con bé bị xe rác cán chết, chính quyền đã cấm vào bãi trong giờ các xe tải hoạt động. Thằng Bỏ hồ hởi nói với em:

Chút nữa" rác nhiều" bán được nhiều" anh Hai nói Má kho hột vịt nước dừa cho Lượm ăn hén.Hông, anh Hai nói Má mua áo mới cho em hà.

Áo mới? Tết năm ngoái má mua cho Lượm rồi mà" Hay Lượm thích mút dừa không? Mua đủ màu hết"Con Lượm cân nhắc sau một giây

suy nghĩ: Mứt dừa xanh đỏ đỏ. Bánh chưng nữa. Nhưng “.em “.cũng muốn đồ mới”Thằng Bỏ ngồi im. Nó định rầy em vì tội đòi đủ thứ, nhưng nó không thể nói ra vì thật lòng nó cũng muốn có một bộ đồ mới. Cứ nghĩ đến lúc được mặc vào người bộ quần áo còn thơm mùi hồ và nghe tiếng vải cọ sột soạt theo mỗi bước đi là người nó như mê. Nó cũng nhớ đến chầy nước bột miếng mứt dừa thơm béo ngọt ngào và cả miếng bánh chưng dẻo bùi. Song , ước mãi bao năm nay mà có được đâu. Không người lượm rác nào kiếm được đủ tiền để mua gạo đủ ăn nói chi đến những món ngon lành. Mặt trời càng lên cao, mùi rác càng xông lên nồng nặc. Những chuyến xe thừa thớt dần. Thằng Bỏ đã chuẩn bị sẵn: một chiếc bao tải, một cái que cời, đôi giày cao su bảo hộ sứt sẹo và cả cái khẩu trang ca rô cũ mềm.

Bà Năm ra đứng trước lều dặn con:

Cuối năm vỏ bia, thùng giấy nhiều. Chọn mấy thứ đó lượm trước”

Thằng Bỏ nhòm người nhìn đăm đăm về phía lộ. Khi chiếc bảng cấm hạ xuống, nó vội vã băng qua những đống rác cũ hướng về các đống rác mới. Chẳng mấy chốc nơi đầy dẫy đặc người. Tiếng kêu, tiếng gọi nhau ới ới lẫn tiếng mắng chửi, tranh giành đánh nhau, khiến bãi rác huyền não như một cái chợ “Rồi chợ cũng tan dần khi những đống rác mất ngọn tro vơ trong nắng chiều cuối năm . Chỉ còn sót lại dăm ba đứa bé, thơ thẩn bới móc cầu may và những con chó đói sục sạo, thỉnh thoảng sủa lên vài tiếng vu vơ. Trong khi những người thu gom ve chai bắt đầu đến từng căn lều, thằng Bỏ dắt em ra ngoài lộ chơi. Chỉ cách có một khoảng đất mà cảnh vật khác hẳn. Hai đứa bé ngo ngẩn nhìn những chiếc xe hơi bóng lộn, những chiếc Honda đời mới

thoáng vụt qua. Đằng kia là xóm nhà san sát, mái đỏ. Qua bức tường rào, thấp thoáng sắc màu rực rỡ của Mai, Hồng, Cúc Tết. Thăng Bỏ dẫn em đi vào mộ ngõ xóm rộng rãi. Nó nói:

Để anh Hai dẫn em vô xóm coi người ta nấu bánh chưng nghe.

Con hẻm rộng trở nên chật chội và huyền ảo bởi những bếp lửa nấu bánh. Mỗi gia đình đều tận dụng lề đường trước mặt nhà để đặt bếp. Bánh chưng sôi sùng sục trong nồi. Lửa lem lém đỏ. Khói củi bốc cay mắt. Cả con nít lẫn người lớn đều xúm quanh các bếp. Hai anh em thăng Bỏ nghe như có mùi nếp, mùi thịt béo lẫn trong mùi khói. Chúng đứng chôn chực mãi mê nhìn.

Ê, ở đâu vô đây vậy?

Tụi bây coi chừng mất đồ”Đi chơi chỗ khác đi.Những lời xua đuổi và ánh mắt nghi ngờ của những người trong hẻm lạ làm thăng Bỏ hết muốn ở lại. Nó kéo tay con Lượm quay trở về nhà. Con Lượm vừa đi vừa ngoái nhìn. Bước chân của nó cứ trì kéo lại vì luyến tiếc. Khi đến bãi, con Lượm chạy nhanh lên một đồi rác, hướng về phía hẻm xóm hời nãy, nơi đó, những làn khói ẩm áp đang uốn éo tô màu trên khoảng không. Lúc quay lại về phía xóm lều rác, bất chợt hai đứa nhận thấy rõ ràng sự khác biệt giữa hai khu xóm, bên này, dù rất thấp cũng không thấy một làn khói nhỏ: bữa cơm chiều của xóm lều bắt đầu rất trễ.

Về đi”Thăng Bỏ biết con Lượm vẫn còn rất muốn được đứng bên

những bếp nấu bánh, và nó cũng vậy. Nhưng đã đến lúc phải về. Nó nóng ruột muốn biết những gì Lợm được lúc trưa bán được bao nhiêu tiền. Nếu có tiền, Tết này cả nhà sẽ được ăn no, biết đâu còn có mứt, có bánh. Nó nói dối em: Anh Hai sẽ xin Má mua quần áo mới cho Lợm nghe.

Em muốn nhà mình nấu bánh chưng như những nhà kia.

Ừa, có nếp ,má sẽ nấu bánh chưng cho anh em mình ăn mà”Bánh phải có thịt nhiều nhiều”Ừa, bánh nhân thịt thiệt ngon.Mứt dừa nữa, nha anh Hai !

Ừa” mứt “Chẳng thể có mứt, cũng chẳng thể có bánh chưng, vì ngay cả gạo nấu cơm cũng ít ỏi. Các chủ nợ không tha ai, nhất là những ngày năm cùng tháng tận. Trong túi áo bà Năm, xấp tiền bán ve chai hai ngày qua và chiều nay, giờ chỉ còn sót lại mấy tờ giấy một ngàn mỏng tanh. Cả xóm đều chung tình trạng như vậy. Không ai trong xóm lều rác không mắc nợ. Các chủ nợ hình như đoán biết hoặc giả kết cấu trước với những chủ mua ve chai nên đòi nợ rất đúng lúc. Chẳng ai thoát được. Chỉ còn hai ngày nữa là hết năm mà xóm lều rác vẫn im lìm không thấy Tết”Con Lợm khóc tầm tức vì đói mà cũng vì những ước mơ và hy vọng của nó tàn lụi quá nhanh. Buổi sáng đến rộn ràng với tiếng tiếng xe âm ì và những đôi rác nhon cao dần dưới nắng. Thằng Bỏ nhìn em. Lòng xót xa. Nó dúm vào tay con Lợm một gói nhỏ:Đừng khóc nữa. Anh Hai cho em cái này nè. Hay lắm. Định Tết mới lì xì. Thôi lì xì cho Lợm trước nè.

Con Lượm vừa sụt sịt vừa mở bao. Những mảnh xanh đỏ vàng rơi ra. Con Lượm nức lên, chùi đẩy:

Không, em không muốn thứ này, Em muốn có bánh chưng:

-Thằng Lượm nhặt một mảnh màu xanh, đưa lên miệng thổi. Màu xanh đục chọt trong dần. Quả bóng căng phồng. Một quả, hai quả rồi ba, bốn, năm” đủ màu, đủ sắc rực rỡ” Con Lượm ngừng khóc, há mồm nhìn” Nó đưa tay lượm từng quả, ôm vào vòng tay nhỏ. Những quả bóng tung lên, rớt xuống. Con Lượm quính quáng. Gió đưa những quả bóng lao xao. Con Lượm đuổi theo cười nức nẻ quên cả đói. Nó ôm những quả bóng vào lòng và hỏi anh:Sao nó hồng bay cao được anh Hai hé ?

Phải bơm bằng bình hơi nó mới bay lên cao được.

Con Lượm ngẩng đầu nhìn lên bầu trời cao. Một chiếc bong bóng đỏ lạch lòi bay cao đến nỗi chỉ còn là chấm tròn bằng quả banh nỉ. Nó kéo áo thẳng Bỏ chỉ:

Bong bóng bay kìa anh Hai. Nó bay đi đâu vậy cà ? Lên cao như vậy nó có gặp các cô Tiên không ? Hả anh Hai ?

Có chứ, mấy cô Tiên sẽ lượm nó, xem có ai gọi nhấc gì không ?

Con Lượm ngây người suy nghĩ một chập, sau nó mới nói:

Nếu em có bóng bay, em sẽ cầu cô Tiên cho em một bộ đồ mới nè”

một cái bánh chưng nè” một túi mứt nè”Thằng Bỏ chen vào:Bộ không có chi cho anh Hai hả ?

Ừa, em quên, cho anh bộ đồ mới nè” Ý” nhứt là cho má khỏi bệnh đã” Mà” mà “bong bóng của mình đâu có bay được. Đâu có gặp cô Tiên được.Thằng Bỏ thấy nghẹn nghẹn nơi cổ. Nó nhặt những quả bóng đủ màu rơi vãi xung quanh, nói với em:

Quả bóng của mình cũng bay được mà. Em cứ ước đi , để anh Hai làm cho nó bay.Con Lượm reo mừng rỡ. Nó nhảy cẫng lên. Thằng Bỏ buộc giây vào đuôi bong bóng và chạy kéo như thả diều. Bãi rác rộng, gió thổi trên những đống rác cao tung quả bóng bay bay. Con Lượm vừa chạy theo, vừa reo ,vừa ước:

Bộ quần áo mới cho Má nè, cho anh Hai nè, cho Lượm nè” Bánh chưng nhưng thịt nè” Mứt dừa nè”Trưa ba mươi Tết, bãi rác trở nên vắng lặng. Những con chó hoang vơ vẩn đào bới. Chủ nợ vét đến đồng bạc cuối cùng. Xóm rác vẫn lặng thinh như không biết Tết. Bếp lạnh. Khói mỏng không lọt khỏi mái lều.Thằng Bỏ chợt thức giấc vì những tiếng động rộn ràng ở phía đầu bãi. Nó nhòe dậy khi con Lượm hốt hải chạy vào la lớn:

Dậy, dậy , anh Hai có nhiều người đến cho quà Tết”Nhiều đồ lắm,ra khiêng phụ má kìa .Nhưng thằng Lượm chưa kịp ngồi dậy thì Bà Năm đã về tới với một thùng gỗ. Bà mừng rỡ nói với con:

- Má nhờ chú Bảy mang về giùm rồi. Có gạo, có quần áo nữa” Con

mở ra coi. Báo đăng xóm mình nghèo nên bà con quyên góp giúp đỡ. Thằng Bỏ nhẹ nhàng soạn ra từng thứ một trong khi con Lượm sút sọt đọc tên:

Gạo , xì dầu, mì gói, ui á bánh chưng của con” Mứt dừa nữa” Có áo” Có áo mới của con nữa má à ..Trời thương. Tết này có chút Tết cúng ông bà rồi”Nhiều điều phũ lấy giá gương . ..Con Lượm xí xọn chen:

Con ước đó má ơi. Con biểu bong bóng nói với mấy cô Tiên đó.

Chiều ba mươi, xóm lều rác tuy không có những nồi bánh chưng đồ lửa, nhưng khói bếp cuối năm đã rực rỡ ấm áp. Những làn khói nhẹ nhàng lan tỏa bao phủ từng căn lều. Hương thơm của gạo, của nếp và cả tiếng cười vui con trẻ như báo hiệu mùa Xuân đang đến. Hai anh em thằng Bỏ tung những quả bong bóng còn lại lên cao. Gió thổi đưa chúng nhảy nhót trên bãi rác trông tựa như những đốm hoa nở đẹp, chờ bao điều mơ ước giản đơn cho một xóm nghèo.

Nguồn:

Được bạn: Ct.Ly đưa lên

vào ngày: 26 tháng 1 năm 2005